

Adam a fost creat primul – și asta înseamnă ...

Marg Mowczko · Traducere în limba germană: Hans-Jörg Ronsdorf · noiembrie 2022 · revizuit în octombrie 2026

Dreptul de întâi născut și patriarhatul

Ieri am stat de vorbă cu un tânăr și, în timpul discuției noastre, mi-a explicat că el crede că Biblia învață „un patriarhat blând, cât timp suntem pe pământ”. Unul dintre motivele pentru care crede în acest „patriarhat moale” este că el vede regula dreptului de întâi născut ca parte a planului lui Dumnezeu pentru societate, iar Adam ar fi modelul acestei reguli, pentru că a fost creat înaintea Evei.

Potrivit dicționarului Merriam-Webster, „dreptul de întâi născut” (primogenitura¹) poate avea două sensuri. Poate însemna pur și simplu (1) „starea de a fi primul născut dintre copiii acelorași părinți”, cu implicații diferite, sau poate însemna (2) „un drept exclusiv de moștenire care îi revine fiului celui mai mare”. În sensul primei definiții, Adam și Eva ar putea fi înțeleși ca fiind copiii aceluiasi părinte, și anume ai lui Dumnezeu, Adam fiind cel întâi născut (Luca 3:38; cf. 1 Corinteni 11:12).

Geneza 2 și 1 Timotei 2:13 (un rezumat al Genezei 2) ne spun că Adam (sau ha'adam) a fost creat primul, iar Eva a doua. Dar arată aceste pasaje biblice că această ordine are importanță și că face parte din planul lui Dumnezeu pentru felul în care trebuie rânduite relațiile? ***Arată ele că există un tipar continuu al dreptului de întâi născut sau al întâietății bărbatului, pe primul loc, și a femeii, pe al doilea?*** Rânduiesc aceste Scripturi cumva o autoritate exclusiv masculină sau un patriarhat blând? Indică ele un „drept exclusiv de moștenire” pentru Adam, care o exclude pe Eva?

5 motive pentru care argumentul dreptului de întâi născut nu funcționează

A lega patriarhatul dintre creștini de primogenitura din Geneza este plin de probleme. Iată cinci motive pentru care nu funcționează.

1. După operația descrisă în Geneza 2:21-22, primul om din Eden era altfel decât la prima lui creare de către Dumnezeu. Din trupul lui fusese scoasă o parte sau o latură², o parte din el lipsea acum și devenise o parte integrantă a femeii. Acest transfer al unei părți importante a trupului de la Adam (sau ha'adam) la Eva face ideea că bărbatul este primul, iar femeia a doua, mai puțin limpede și mai puțin decisivă.
2. Dreptul de întâi născut ține de ordinea nașterii, dar nici Adam, nici Eva nu s-au născut; amândoi au fost creați de Dumnezeu. Nu există niciun verset biblic care să spună că Adam a fost „întâiul născut”.
3. Obiceiul dreptului de întâi născut făcea parte din multe societăți antice, inclusiv din societatea israelită, dar îi privea doar pe fii, nu pe fiice, nu pe femei.
4. Acest obicei nu a fost respectat de multe familii biblice importante.

Cynthia Westfall scrie despre acest al patrulea punct.

În toată narațiunea Genezei este limpede de la început că cel care s-a născut sau a venit primul nu avea neapărat autoritate. Primogenitura între frați a fost subminată mereu, așa încât Geneza nu poate fi folosită ca argument pentru autoritatea masculină pe motiv că Adam a fost întocmit primul.

Cain s-a născut primul, dar Abel a primit bunăvoința lui Dumnezeu. Esau s-a născut primul, dar Dumnezeu l-a ales pe Iacov. Ruben s-a născut primul, dar linia lui Hristos a venit prin Iuda, iar Iosif a salvat familia și a preluat autoritatea asupra ei. Manase era întâiul născut al lui Iosif, dar Iacov și-a pus mâna dreaptă pe capul lui Efraim, ca să spună că el va fi mai mare.

Și alte cărți ale Vechiului Testament arată că Dumnezeu le-a dat fraților mai tineri o autoritate mai mare decât fraților lor mai mari. Astfel, de exemplu, Moise a avut mai multă autoritate decât fratele său mai mare, Aaron; David era cel mai tânăr fiu al lui Isai, dar a fost ales de Dumnezeu să fie împărat al lui Israel; Solomon a devenit urmașul lui David, deși nu era fiul întâi născut al lui David.

Obiceiul dreptului de întâi născut nu a fost respectat de israeliți nici strict, nici în mod general. Și mai important este faptul că Dumnezeu nu a ținut seama de acest obicei în câteva cazuri importante. Iar în Exodul 4:22 El vorbește în mod metaforic despre tot poporul lui Israel (nu doar despre bărbați) ca despre fiul Său cel întâi născut.

5. Este important că ideea dreptului de întâi născut nu are niciun loc printre urmașii lui Isus, în noua creație. Ci, dimpotrivă, Isus a învățat că în Împărăția Sa „cei din urmă sunt cei dintâi, și cei dintâi sunt cei din urmă” (Matei 20:16). El a mai învățat și alte principii asemănătoare, contraculturale și egalizatoare.

Primogenitura și Isus

În Împărăția lui Dumnezeu, căreia îi aparținem, singura persoană care poate revendica dreptul de întâi născut este Isus Însuși. Westfall arată că „Isus este cel întâi născut dintre noi toți”, cei care suntem în Hristos (Romani 8:29; Coloseni 1:15, 18), și că acest adevăr „relativizează relațiile dintre urmașii Lui”. ***Cu alte cuvinte, între urmașii lui Isus domnește egalitatea, căci, fără să se țină seama de sexul nostru, suntem făcuți asemenea chipului marelui nostru Frate.***

Primogenitura nu este o dinamică pe care Dumnezeu a introdus-o în societate sau pe care Isus a aprobat-o.³ Pe lângă aceasta, Pavel a dezarmat ideea că bărbații ar avea o poziție sau un privilegiu deosebit doar pentru că Adam a fost creat primul. În 1 Corinteni 11:12, Pavel învață că, deși prima femeie provine din primul bărbat, orice alt bărbat a fost născut dintr-o femeie. Și a explicat mai departe: „Dar toate sunt de la Dumnezeu.” Atât bărbații, cât și femeile îl au, în ultimă instanță, pe Dumnezeu ca izvor. ***Aici nu există nicio deosebire între sexe, ci o dependență reciprocă a sexelor.***

1 Corinteni 11:11-12 Totuși, în Domnul, nici femeia nu este fără bărbat, nici bărbatul fără femeie. Căci, după cum femeia este din bărbat (Adam), tot așa și bărbatul este prin femeie (Cain ș.u.); dar toate sunt de la Dumnezeu.

Bărbații nu au nici o autoritate mai înaltă, nici o moștenire mai bună decât surorile lor. Ci, dimpotrivă, noi toți vom avea parte de o moștenire minunată (Efeseni 1:21-22). Bărbații și femeile creștini sunt împreună-moștenitori, fără nici cea mai mică urmă de primogenitură, ba suntem chiar împreună-moștenitori cu Fratele nostru mai mare, Isus (Romani 8:16-17)!

Uimitoarele adevăruri teologice despre Noul Legământ și despre noua noastră creație în Hristos au un efect direct asupra relațiilor noastre de acum din comunitatea urmașilor lui Isus. ***În această comunitate, Biserica, n-ar trebui să existe niciun loc pentru o ierarhie a sexelor sau pentru un patriarhat de vreun fel.***

B.T. Roberts face acest comentariu despre femeia care se află pe locul al doilea după bărbat.

Se insistă [din partea unora] că Biblia o înfățișează pe femeie ca inferioară bărbatului și supusă lui; de aceea nu ar trebui să i se îngăduie să ocupe o poziție egală cu a lui, nici în biserică, nici în stat. Ca dovadă se aduce faptul că femeia a fost creată ultima. Dar dacă aceasta dovedește ceva, atunci dovedește superioritatea ei. Căci lucrarea creației a decurs într-o gradație regulată, de la ce este mai jos la ce este mai înalt.

B.T. Roberts, *Ordaining Women* (1891)

Original: Marg Mowczko, „Adam was created first and this means ...”, 3 martie 2017, <https://margmowczko.com/adam-created-first/> – tradus în limba germană cu amabila permisiune a autoarei.

Note

1. Primogenitura desemnează în limbaj de specialitate ordinea succesiunii după care doar copilul întâi născut preia moștenirea și succesiunea în drepturi a unei persoane decedate, în timp ce frații lui mai mici nu sunt luați în considerare. Moștenitorul și succesorul în drepturi al copilului întâi născut este, la rândul său, copilul lui întâi născut. Wikipedia
2. Cuvântul ebraic *tsela*, care în Geneza 2 este tradus în mod tradițional prin „coastă”, înseamnă de obicei „latură”. (Vezi Strong nr. 6763.) John H. Walton explică faptul că, dacă ne uităm la felul în care cuvântul *tsela* este folosit în alte locuri din Biblia ebraică, „trebuie să ajungem la concluzia că Dumnezeu a luat una dintre laturile lui Adam – ceea ce înseamnă probabil că l-a tăiat pe Adam în două jumătăți și a format femeia dintr-o latură.” Walton, *The Lost World of Adam and Eve* (Downers Grove: InterVarsity Press, 2015), 78.
3. **Isus nu menționează niciodată ceva de felul unei ordini a creației în care bărbatul să fie pe primul loc, iar femeia pe al doilea. În Evanghelii, El citează din Geneza 1, unde se spune că bărbatul și femeile au fost creați în același timp. În Matei 19:4, de exemplu, Isus îi întreabă pe farisei: „N-ați citit că Ziditorul, de la început, i-a făcut bărbat și femeie?” Isus citează și din Geneza 2: „De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de nevasta sa, și cei doi vor fi un singur trup.” Isus a învățat unitatea (adică faptul de a fi una) în căsnicie; El nu a învățat că în căsnicie există sau ar trebui să existe o autoritate masculină sau o ierarhie a sexelor (Matei 19:5-6.**